

Työ- ja elinkeinoministeriö
kirjaamo@tem.fi

TEM lausuntopyyntö 14.8.2019

Suomen lakimiesliiton lausunto kilpailukieltosopimuksia selvittäneen työryhmän muistiosta

Lakimiesliitto pitää hyvänä sitä, että kilpailukieltosopimuksia ja niiden yleistymistä on selvitetty. On valitettavaa, että asiaa selvittänyt työryhmä ei päässyt yksimielisyyteen siitä, mitä asialle pitäisi tehdä. Asiasta on tehty jo useita selvityksiä. Kilpailukieltojen käytön rajoittamista on aiemmin selvittänyt asiantuntijoina varatuomari Jukka Ahtela ja Aalto-yliopiston taloustieteen ryhmä professori Matti Liskin johdolla. Lisäksi Akava on selvittänyt asiaa omilla kyselyillään. Lakimiesliitto katsoo, että nyt olisi jo johtopäätösten ja toimenpiteiden aika.

Lakimiesliiton työsuhdeneuvonnassa on selkeästi näkynyt se, että kilpailukiellot ovat koko ajan yleistyneet ja sitä kautta kangistaneet lakimiesten työmarkkinoita. Kilpailukiellon ei pitäisi olla pääsääntö kaikissa työsopimuksissa vaan poikkeus tilanteissa, joissa on todellinen syy ja tarve kilpailukiellon käytölle. Tämä on ollut myös lainsäädännön alkuperäinen tarkoitus.

Kilpailukieltojen käyttö on yleistynyt tarpeettomasti, koska käyttö on työnantajalle riskitöntä. Enintään 6 kk mittainen kieltä ei maksa työnantajalle mitään, eikä lainvastaisesta käytöstä aiheudu työnantajalle mitään seuraamusta. Hyöty kilpailukiellosta tulee kuitenkin työnantajalle.

Lainsäädännön uudistamista tarvitaan

Lakimiesliitto katsoo, että paras tapa rajoittaa kilpailukieltoja, on säätää työnantajalle korvausvelvollisuus kilpailukiellon käytöstä. Tätä ovat ehdottaneet myös työryhmän kuulemat asiantuntijat. Korvausvelvollisuus on toteutettu jo keskeisissä kilpailijamaissamme EU:ssa.

Lakimiesliitto pitää tärkeänä, että korvausta maksetaan koko sidonnaisuusajalta. Näin voidaan vaikuttaa työnantajien käyttäytymiseen ja vähentää merkittävästi perusteettomien kilpailukieltojen määrää. Maksullisuus saa työnantajan harkitsemaan tarkemmin sitä, milloin kilpailukieltä oikeasti on tarpeen ja perusteltu.

Julkisen sektorin ns. karenssisopimuksissa lainsäädännössä edellytetään korvausta koko sidonnaisuusajalta. Karenssisopimuksia onkin tehty määrällisesti hyvin harvoissa tilanteissa.

Lakimiesliitto esittää, että työ- ja elinkeinoministeriö aloittaa pikaisesti lainsäädäntövalmistelun työsopimuslain kilpailukieltosäännösten uudistamisesta ja erityisesti lakiin perustuvan korvauksen säätämisestä työsopimuslakiin.

Suomen Lakimiesliitto

Jore Tilander

toiminnanjohtaja